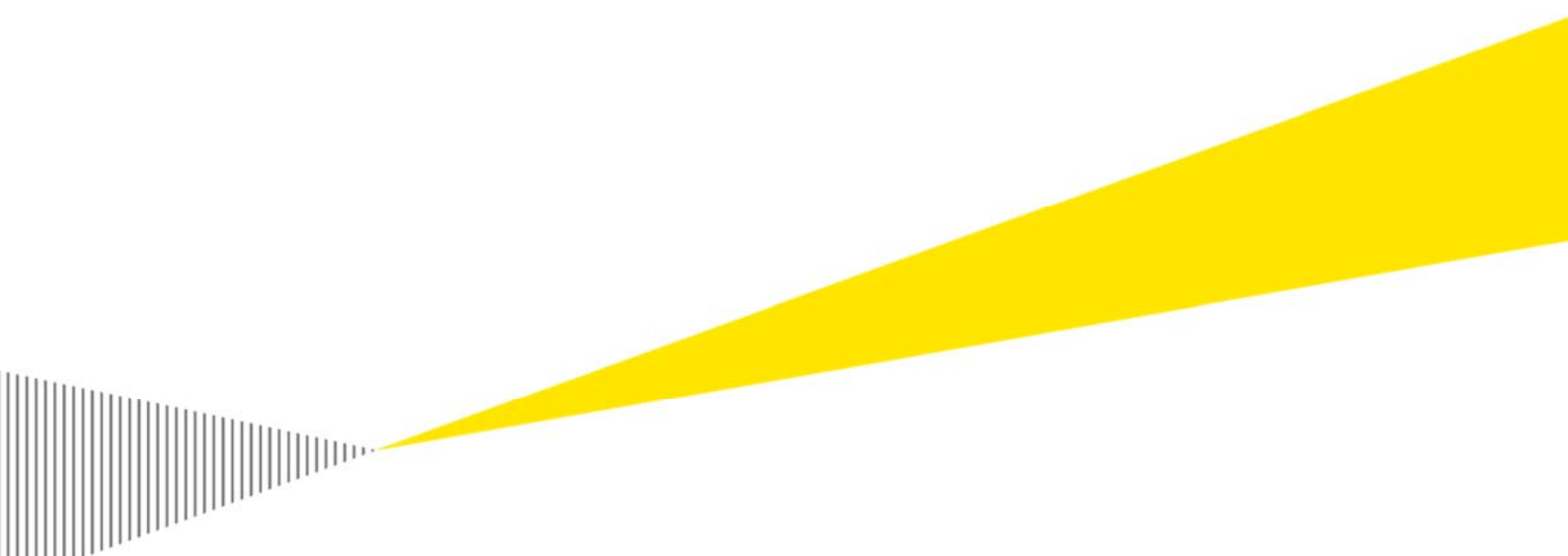

KOPI

SOSU Østjylland

CVR-nr. 29 55 36 45
Institutionsnummer 280.879

Årsrapport 1. januar - 31. december 2016

SOSU Østjylland
Hedeager 33
8200 Aarhus N

Indhold

Institutionsoplysninger	2
Ledespåtegning, ledelsens underskrifter og bestyrelsens habilitetserklæring	3
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	4
Ledelsesberetning	7
Præsentation af SOSU Østjylland	7
Årets faglige resultater	10
Årets økonomiske resultat	12
Usikkerhed om fortsat drift (going concern)	13
Usikkerhed ved indregning og måling	13
Usædvanlige forhold	13
Begivenheder efter regnskabsårets afslutning	13
Forventninger til det kommende år	13
Målrapportering	15
Årsregnskab 1. januar - 31. december	17
Anvendt regnskabspraksis	17
Resultatopgørelse	22
Balance	23
Pengestrømsopgørelse	25
Noter	26
Særlige specifikationer	31

KOPI

Institutionsoplysninger

Institutionen	SOSU Østjylland Hedeager 33 8200 Aarhus N Tlf.: 87 41 26 26 CVR-nummer: 29 55 36 45 Institutionsnummer: 280.879 Regnskabsår: 1. januar - 31. december Hjemstedskommune: Aarhus
Bestyrelsen	Hans-Jørgen Hørning (formand), Silkeborg Kommune Arne Rolighed (næstformand), selvsuppleret Per Brobæk Madsen, FOA Silkeborg Inge Jensen Pedersen, FOA Aarhus Lisbeth Binderup, selvsuppleret Michael Hansen, Dansk Erhverv Thomas Cordtz, Skanderborg Kommune Bente Nielsen, regionsrådet Region Midt Lone Bahnsen Rodt, selvsuppleret Peter Hegner Bonfils, Aarhus Kommune Ole Lauth, KKR Region Midt Mette Valbjørn, regionsrådet Region Midt Vibeke Sjøgreen, Aarhus Kommune, Sundhed & Omsorg Helene Bækgaard, Aarhus Kommune, Børn & Unge Hanne Peitersen, elevrepræsentant Maja Kuld Askø Jensen, elevrepræsentant Lene Beirholm Eriksen, medarbejderrepræsentant Annemarie Grotkjær, medarbejderrepræsentant
Daglig ledelse	Morten Guldmann Olsen (konstitueret direktør)
Institutionens formål	SOSU Østjyllands formål er at uddanne personale til social- og sundhedsområdet og til det pædagogiske område, efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse og i overensstemmelse med den gældende lovgivning herom.
Bankforbindelse	Danske Bank Nykredit Bank
Revision	Ernst & Young P/S Holmboes Allé 12 8700 Horsens CVR-nr. 30 70 02 28 Telefon: 73 23 30 00 E-mail: horsens@dk.ey.com

Ledespåtegning, ledelsens underskrifter og bestyrelsens habilitetserklæring

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 2016 for SOSU Østjylland.

Årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med lov om statens regnskab m.v. samt bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen m.v. I henhold til § 39, stk. 4 i regnskabsbekendtgørelsen tilkendegives det hermed:

- ▶ At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
- ▶ At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- ▶ At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten

Aarhus, den 29. marts 2017
Daglig ledelse

Morten Guldmann Olsen, konstitueret direktør

Endvidere erklærer bestyrelsen på tro og love, at opfylde habilitetskravene i § 5, stk. 7, i Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (revisors revision omfatter ikke habilitetserklæringen).

Aarhus, den 29. marts 2017
Bestyrelsen

Hans-Jørgen Hørning
formand

Arne Rolighed
næstformand

Per Brobæk Madsen

Inge Jensen Pedersen

Lisbeth Binderup

Michael Hansen

Thomas Cordtz

Bente Nielsen

Lone Bahnsen Rodt

Peter Hegner Bonfils

Ole Lauth

Mette Valbjørn

Vibeke Sjøgreen

Helene Bækgaard

Hanne Peitersen

Maja Kuld Askø Jensen

Lene Beirholm Eriksen

Annemarie Grotkjær

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen for SOSU Østjylland

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for SOSU Østjylland for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter samt særlige specifikationer. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om statens regnskabsvæsen m.v. samt bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen m.v. (statens regnskabsregler), Finansministeriets Økonomiske Administrative Vejledning (www.oav.dk) og Undervisningsministeriets paradigme for årsrapporten 2016 med tilhørende vejledning.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler, Finansministeriets Økonomiske Administrative Vejledning (www.oav.dk) og Undervisningsministeriets paradigme for årsrapporten 2016 med tilhørende vejledning.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark samt god offentlig revisionsetik, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 1596 af 14. december 2015 om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet".

Vi er uafhængige af institutionen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler, Finansministeriets Økonomiske Administrative Vejledning (www.oav.dk) og Undervisningsministeriets paradigme for årsrapporten 2016 med tilhørende vejledning. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere institutionens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere institutionen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsetik jf. Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 1596 af 14. december 2015 om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv., altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsskik, jf. Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 1596 af 14. december 2015 om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv., foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- ▶ Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion.

Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- ▶ Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af institutionens interne kontrol.
- ▶ Tager vi stilling til om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende og i overensstemmelse med statens regnskabsregler, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- ▶ Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om institutionens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at institutionen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsesberetningen omfatter ligeledes målrapporteringen.

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen og målrapporteringen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen og målrapporteringen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen og målrapporteringen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og målrapporteringen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen og målrapporteringen indeholder krævede oplysninger i henhold til statens regnskabsregler, Finansministeriets Økonomiske Administrative Vejledning (www.oav.dk) og Undervisningsministeriets paradigme for årsrapporten 2016 med tilhørende vejledning.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen og målrapporteringen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i statens regnskabsregler, Finansministeriets Økonomiske Administrative Vejledning (www.oav.dk) og Undervisningsministeriets paradigme for årsrapporten 2016 med tilhørende vejledning. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen og målrapporteringen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af regnskabet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det i overensstemmelse med god offentlig revisions-skik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af den institution, der er omfattet af regnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Horsens, den 29. marts 2017
ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Helle Lorenzen
statsaut. revisor

Ledelsesberetning

Præsentation af SOSU Østjylland

Skolens mission og vision

I foråret 2016 besluttede bestyrelserne for Social- og Sundhedsskolen i Silkeborg og SOSU Aarhus at indlede en proces frem mod en fusion af de to skoler. På et samlet bestyrelsesmøde i juni 2016 blev sammenlægningsredegørelsen godkendt, og i oktober blev den fusionerede skole SOSU Østjylland formelt godkendt af ministeriet.

SOSU Østjyllands mission er

- ▶ at uddanne og udvikle elever til fagprofessionelle ved at udvikle deres faglige identitet og personlige kompetencer
- ▶ at udvikle elevernes studieforbereende kompetencer og derved give dem mulighed for at fortsætte i videregående uddannelse
- ▶ at udvikle og udbyde efter- og videreuddannelsesaktiviteter inden for arbejdsområdet
- ▶ at udvikle uddannelser i et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter

SOSU Østjyllands vision

'Stærke uddannelser til fremtidens velfærdssamfund'

SOSU Østjylland vil være et anerkendt uddannelsessted, en troværdig og innovativ samarbejdspartner.

Ambitionen med en samlet skole for social- og sundhedsuddannelserne i Østjylland er at etablere en stærk og robust organisering, der kan sikre både den faglige kvalitet og et tilstrækkeligt elevgrundlag til det arbejdsmarked, som uddannelserne uddanner til.

Visionen for den nye skole er derfor:

Velfærd og sundhed

- ▶ At SOSU Østjylland samarbejder med en bred vifte af private og offentlige virksomheder med det fælles mål at bidrage til udvikling af Danmarks velfærd
- ▶ At styrke samarbejdet på tværs af professioner og uddannelsesniveauer.

Samarbejde og omverden

- ▶ At samarbejde tillidsfuldt og bidragende med arbejdsmarkedets parter med det formål at udvikle og sikre fagligt stærke uddannelser og imødekomme arbejdsmarkedets behov for nye kompetencer og nye uddannelser
- ▶ At være en aktiv og konstruktiv partner for de øvrige uddannelsesinstitutioner og de lokale netværk i de byer, hvor vi har uddannelsesforpligtelse.

Elever og uddannelse

- ▶ At skolen ønsker at være et iøjnefaldende og attraktivt tilbud til elever og kursister i både Skanderborg, Silkeborg og Aarhus.
- ▶ At udvikle læringsmiljøer som er inddragende, ambitiøse og udvikler elevernes evner til at håndtere arbejdsmarkedets udfordringer og udvikling.

Skole

- ▶ At sikre vækst med faglig og pædagogisk kvalitet gennem effektiv ressourceudnyttelse, innovation og nye opgaver
- ▶ At være en attraktiv arbejdsplads, som medarbejderne føler tilhørsforhold til og som giver dem gode rammer for kompetent og kreativ udførelse af deres arbejde.

Ledelsesberetning

Fusionen i et udviklingsperspektiv

SOSU Østjylland udbyder uddannelser og efteruddannelse inden for social- og sundhedsområdet og det pædagogiske område i 7 kommuner og Region Midtjylland i det øst- og midtjyske område. Geografisk udbydes uddannelserne i Aarhus, Silkeborg og Skanderborg.

EUD-reformens 4 hovedmålsætninger, er at

1. bidrage til at flere unge vælger en erhvervsuddannelse direkte efter folkeskolen
2. flere fuldfører en erhvervsuddannelse,
3. skolerne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan og
4. styrkelse af tilliden til og trivslen på de erhvervsskolerne.

EUD-reformen er også en kvalitetsreform, som skal bidrage til at højne erhvervsuddannelsernes image, gøre det attraktivt at gå på en erhvervsskole og tiltrække flere til uddannelserne.

Fusionen giver skolerne større muligheder for at højne kvaliteten, fordi man kan få stærkere faglige miljøer. Såvel de faglige miljøer som det større geografiske dækningsområde vil være et attraktivt tilbud til mange unge, og vil derfor have betydning for rekruttering til uddannelserne. En samlet ny større skole vil have lettere ved at skabe tilstrækkeligt stærke faglige miljøer inden for det sundhedsfaglige område, såvel i forhold til grunduddannelserne som efter- og videreuddannelsen. Det større samlede volumen på pædagogisk assistentuddannelsen vil også styrke de faglige miljøer på det pædagogiske område. En samlet ny skole vil ligeledes have større muligheder for at afsætte midler til at involvere sig i forskning med anerkendte forskningsinstitutioner og udvikling af området i det hele taget, såvel fagligt som pædagogisk. Rekrutteringsmæssigt vil det større geografiske dækningsområde gøre skolens uddannelser mere synlige i forhold til de unge. Tilsvarende vil det øgede antal kommunale samarbejdspartnere og det større område, som skolen dækker, kunne bruges i markedsføringen.

I forhold til kommunale og regionale arbejdsgivere dækker SOSU Østjylland et større område og giver mulighed for et mere smidigt samarbejde med kommuner og region. Det betyder på den ene side, at samarbejdet omkring eleven forenkles, og også giver øgede muligheder for udviklingsarbejde i samarbejde med praksis. Dertil kommer, at de seneste års forandringer i sundhedsstilbud, specialiseringer og større enheder betyder, at der er voksende krav til den sundhedsfaglige viden og til de kompetencer, som social- og sundhedsuddannelsen uddanner til. Forandringer på både social- og sundhedsområdet og det pædagogiske område derudover skaber en efterspørgsel efter pædagogisk uddannet personale/personale med pædagogiske kvalifikationer, der kan forstå komplekse sundhedsproblemer og bidrage til positiv og sund udvikling hos både demente, ældre, handicappede og socialt udsatte.

SOSU Østjylland ser det som sin vigtigste ambition at uddanne medarbejdere til en velfærdssektor, som forventer høj faglig kvalitet, herunder også et stærkt sundhedsfagligt fokus. Som erhvervsskole ønsker den nye social- og sundhedsskole at være en aktiv medspiller for arbejdsmarkedets parter på et tidspunkt, hvor der stilles store krav og hvor der er nye forventninger til velfærdssektorens rolle i samfundet.

Reformens fokus på kvalitet indebærer talentspor, påbygning, EUX m.m. - dvs. mere differentierede tilbud fra skolernes side. Der er også øgede muligheder for afkorting af uddannelserne. Logistisk indebærer det, at skolerne bliver udfordret på holdstørrelser og uddannelsesstilbud til eleverne - der er tendens til mindre hold/lavere klassekvotienter og mange brud i uddannelserne, hvilket har effekt på de økonomiske rammer.

De to skolers sammenlignelighed i uddannelsesstilbud betyder, at der kan skabes robuste enheder såvel fagligt som økonomisk. En samlet skole har større mulighed for at indfri EUD-reformens krav, herunder udnytte incitamenterne til stordrift, ved at se på de muligheder for optimering i forhold til klassestørrelser, faglige tilbud og rekruttering, der ligger i en sammenlægning.

Til de ovenfor nævnte udfordringer som følge af EUD-reformen kommer, at centrale besparellestiltag, eksempelvis omprioriteringsbidrag, presser skolerne økonomisk. En samlet ny skole vil også administrativt og organisatorisk kunne medvirke til at skabe en både mere robust og samtidig mere ambitiøs skole.

Ledelsesberetning

Institutionens hovedopgaver

Formål: At udbyde erhvervsrettet grund- og efteruddannelse og anden undervisning, herunder arbejdsmarkedsuddannelser og arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger i tilknytning hertil.

Uddannelsesstilbud

- ▶ Grundforløbets 1. del til det erhvervsfaglige hovedområde omsorg, sundhed og pædagogik
- ▶ Grundforløbets 2. del til hovedforløbet social- og sundhedsuddannelsen
- ▶ Grundforløbets 2. del til hovedforløbet den pædagogiske assistentuddannelse
- ▶ Hovedforløbet social- og sundhedsuddannelsen - trin 1 social- og sundhedshjælperuddannelsen og trin 2, specialet social- og sundhedsassistentuddannelsen
- ▶ Hovedforløbet den pædagogiske assistentuddannelse
- ▶ Arbejdsmarkedsuddannelser med følgende fælles kompetencebeskrivelser:
 - Ældre, sygepleje og sundhed i kommunerne
 - Socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap
 - Pædagogisk arbejde med børn og unge
 - Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet
 - Patientrelateret service på sygehusene
 - Obligatorisk fælleskatalog
 - Individuel kompetencevurdering i AMU
- ▶ DAPUC - Dansk Præhospital Uddannelsescenter
- ▶ Åben uddannelse på skolens uddannelsesområder
- ▶ Portøruddannelsen
- ▶ Akademiuddannelsen i sundhedspraksis
- ▶ FVU - Forberedende Voksenundervisning under driftsoverenskomst med VUC Aarhus
- ▶ Introduktions-, afklarings- og brobygningsforløb i samarbejde med øvrige erhvervsskoler, produktions-skoler, 10. klasses centre, folkeskoler m.fl.
- ▶ Undervisning på Kombineret Ungdomsuddannelse - i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner

Skolens opgaver: At gøre såvel unge som voksne parat til at kunne gennemføre skolens hovedforløb, at give eleverne tilstrækkelige kompetencer til at kunne gennemføre skolens hovedforløb, samt at give de færdiguddannede de bedste forudsætninger for opgaveløsning på arbejdsområdet og for beskæftigelse og fortsat uddannelse. Herudover har skolen til opgave at indgå i/etablere særlige introduktions-, brobygnings- og afklaringsforløb, som bidrager til, at unge og ældre kommer i uddannelse/beskæftigelse. I forhold til udvikling af de færdiguddannedes kvalifikationer indgår skolen bl.a. i VEU-Center Østjylland for samarbejde om tydeliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne og koordinering af markedsføring mv.

Ledelsesberetning

Årets faglige resultater

Det er i 2016 endnu ikke muligt at vurdere den fulde effekt af EUD-reformen. Reformen trådte i kraft den 1. august 2015, og der er ikke mulighed for direkte at holde aktiviteten i 2016 op imod 2015.

Der kan imidlertid konstateres et markant fald i aktiviteten fra 2015 til 2016, hvilket fremgår af nedenstående tabel, der viser årselevtallet på de enkelte uddannelser i 2016 sammenholdt med aktiviteterne i 2015:

Aktivitet	Årselever 2016	Årselever 2015
Grundforløb - gammelt grundforløb		227
Grundforløb 1	53	54
Grundforløb 2 Social- og sundhedsuddannelsen	192	69
Grundforløb 2 Pædagogisk assistentuddannelse	138	69
Social- og sundhedshjælperuddannelsen	161	329
Social- og sundhedsassistentuddannelsen	251	242
Pædagogisk assistentuddannelse	163	178
AMU	130	89
Åben uddannelse	3	55
Erhvervsakademiuddannelsen	11	11
Portøruddannelsen*	2	3
Introduktions- og brobygningsforløb*	15	17
EUD 10*	4	
FVU*	17	13
IDV	25	43
I alt	1.165	1.400

* Disse aktiviteter er ikke omfattet af målrapporteringen, der findes længere omme i årsrapporten.

Total aktivitet i 2016 bliver 1.165 årselever mod 1.400 i 2015. Et fald på 235 årselever svarende til et fald på 17 %.

I forhold til de respektive uddannelser er der følgende bemærkninger (for yderligere tal henvises til målrapporteringen):

Grundforløb 1

Søgningen til Grundforløb 1 viser fortsat afmatning. I sommeren 2016 var det nødvendigt at sammenlægge to hold til Grundforløb 1, idet der såvel i Silkeborg som i Skanderborg var for få ansøgere til to hold. I Aarhus startede der ud over et EUX-hold, som er en ny uddannelse i SOSU-regi, to ordinære hold, hvilket er en markant nedgang i forhold til tidligere år.

Skolen forventer, at denne tendens vil fortsætte i 2017, hvor der forventes en søgning til Grundforløb 1 på niveau med den i 2016.

Det skal dog bemærkes, at der er konstateret en større fastholdelse af eleverne. Med andre ord; der kommer færre elever, men samtidig er der flere grundforløbselever, der bliver i uddannelsen, når først de er startet.

Aktiviteten på introduktions- og brobygningsforløb er faldet en smule med 2 årselever i forhold til 2015. Det skal dog bemærkes, at skolen ud over dette leverer undervisning til elever på kombineret ungdomsuddannelse (KUU), men da denne aktivitet administreres af en anden institution fremgår aktiviteten ikke af oversigt over årselever.

Grundforløb 2

Søgningsmønstret til Grundforløb 2 PA og Grundforløb 2 SOSU er forskellige. Der opleves god søgning til Grundforløb 2 PA, mens det er vanskeligere at rekruttere til SOSU-retningen.

Ledelsesberetning

EUD10

Som noget nyt er der startet EUD10-forløb på skolerne i Silkeborg og Aarhus. EUD10-forløbet er et ekstra skoleår, der henvender sig til unge, der efter afslutning af 9. klasse har brug for en nærmere afklaring af, om en erhvervsuddannelse er noget for dem.

I samarbejde med Silkeborg Kommune er der i august 2016 startet et EUD10 Human forløb, og med et elevantal på 19 er tiltaget kommet godt fra start. Skolen forventer, at i hvert fald en del af eleverne, som gennemfører EUD10 vil vælge efterfølgende at søge ind på en erhvervsuddannelse.

I Aarhus var starten mere beskedent, idet der kun var 9 tilmeldte. I Aarhus har EUD-10 eleverne været slået sammen med elever fra Aarhus Tech og Aarhus Business College, hvilket har givet en mere effektiv holdstørrelse.

Pædagogisk assistent

Søgningen til og fastholdelse af elever på uddannelsen til pædagogisk assistent har været på niveau med 2015. Uddannelsen har igennem årene været præget af en høj fastholdelse, og dette billede er fortsat i 2016.

Social- og sundhedsuddannelsen

Det har hidtil været sådan, at uddannelsen til social- og sundhedsassistent "byggede ovenpå" uddannelsen til social- og sundhedshjælper. Med virkning fra 1. januar 2017 er de to uddannelser blevet adskilt, men allerede igennem 2016 var søgningen påvirket af denne ændring. Bl.a. forlød det rygtevis - og ganske usandt - at social- og sundhedshjælperuddannelsen stod foran en total nedlæggelse. Dette har kunnet mærkes i en stigende søgning til uddannelserne - også i Silkeborg.

I forbindelse med denne reform af social- og sundhedsuddannelserne vil der yderligere i en overgangsfase hen over 2017-18 kunne forventes en markant reduktion i antallet af årselever, idet den nye uddannelse til social- og sundhedsassistent har placeret en væsentligt større del af praktikken først i uddannelsesforløbet. Ud fra en pædagogisk vurdering er der givetvis tale om en forbedring af uddannelsernes profil, men overgangsperioden vil give en midlertidig udfordring for skolens økonomi.

I august 2016 blev der endvidere indgået en landsdækkende aftale om dimensioneringen af social- og sundhedsuddannelserne. Også denne dimensioneringsaftale har haft negativ indflydelse på antallet af uddannelsesaftaler, som kommunerne indgår og dermed igen en stigende tendens på skolernes elevtal.

Efter- og videreuddannelse

De samlede aktiviteter for AMU er steget markant fra 2015 til 2016. Således er der realiseret 130 årselever, hvilket er en fremgang på 41 årselever i forhold til 2015. Fremgangen på AMU-området er sket i såvel Silkeborg som Aarhus.

På begge skoler er der i 2015 startet særligt tilrettelagte efteruddannelsesforløb for dagplejere. Aktiviteterne er fortsat gennem 2016, hvor tilfredsheden i lighed med 2015 har ligget på et meget højt niveau.

I 2016 er der desuden udbudt og gennemført en ny praktikvejlederuddannelse, som retter sig mod de nye krav, der stilles til praktikvejlederne som følge af reformen af social- og sundhedsuddannelserne.

Der er til gengæld realiseret et markant fald inden for åben uddannelse, hvor aktiviteten er faldet fra 55 til 3 årselever. Faldet skyldes bortfald af GUV-uddannelsen (Grundlæggende Voksenuddannelse) i samarbejde med region og kommuner. Disse aktiviteter blev afsluttet i 2015, og med EUD-reformen blev GUV-uddannelsen erstattet af erhvervsuddannelse for voksne (EUV), som aktivitetsmæssigt hører under hovedforløbene.

Ledelsesberetning

Årets økonomiske resultat

Der er i 2016 realiseret en omsætning svarende til forventningerne. Der er realiseret en omsætning på 133,8 mio. kr., hvilket er 0,1 mio. kr. mindre end budgetteret og 17,3 mio. kr. mindre end sidste år.

Omkostningerne til løn ligger på 88,6 mio. kr., hvilket er 3,2 mio. kr. mindre end budgetteret og 10,2 mio. kr. mindre end sidste år.

Det skal præciseres, at budgettet for 2016 er udarbejdet, inden beslutningen om en fusion var truffet. Budgettet er en sammenlægning af de to skolers separate budgetter.

Fusionsprocessen har haft en stor betydning for arbejdsmiljøet og for dagligdagen på skolen, og begge skoler har oplevet opsigelser, der i en eller anden udstrækning har været foranlediget af fusionsprocessen. Begge skoler har derfor oplevet en stor naturlig afgang, der har påvirket såvel medarbejder- som ledelsesniveau, hvilket har givet nogle umiddelbare besparelser på lønsiden.

Omkostningerne til undervisningsmidler er 2,8 mio. kr., hvilket er 0,8 mio. kr. mindre end budgetteret. Besparelsen er en naturlig følge af aktivitetsnedgangen, hvilket har medført færre omkostninger på det specialpædagogiske område, hvor der har været et mindre forbrug af undervisningsstøttende materialer (eksempelvis it-rygsække). Det skal bemærkes, at denne type støtteforanstaltninger er fuldt finansieret, så omkostninger på dette område giver tilsvarende indtægter.

Der er anvendt 21,0 mio. kr. til driftsomkostninger, hvilket er 0,6 mio. kr. mere end budgetteret.

På finansielle poster er der realiseret 5,8 mio. kr., hvilket er 1,5 mio. kr. mere end budgetteret. Den forholdsvist store budgetafvigelse skyldes udelukkende, at der er foretaget en omlægning af skolens fastforrentede realkreditlån. Her blev det i efteråret besluttet at omlægge fra et 3,5 %-lån til et 2,5 %-lån, hvilket gav en ekstraordinær stor afskrivning af kurstab samt låneomkostningerne forbundet med det tidligere lån.

SOSU Østjylland realiserede samlet et overskud på 4,7 mio. kr., hvilket er 2,4 mio. kr. mere end budgetteret.

Det er ledelsens vurdering, at økonomistyringen gennemgående er lykkedes i 2016, og at skolens resultat for året er tilfredsstillende.

Hoved/nøgletal

t.kr.	2016	2015	2014	2013	2012
Resultatopgørelse					
Omsætning	133.782	151.006	150.733	149.293	153.501
Heraf statstilskud	121.374	133.392	-	-	-
Omkostninger	-123.283	-150.680	-145.781	-142.019	-142.675
Resultat før finansielle poster	10.498	325	4.952	7.373	10.726
Finansielle poster	-5.780	-2.730	-306	-1.244	-995
Årets resultat	4.718	-2.405	4.645	6.129	9.731
Balance					
Anlægsaktiver	230.860	235.417	180.184	79.002	73.882
Omsætningsaktiver	57.106	48.189	46.493	40.280	39.971
Balancesum	287.965	283.607	226.777	119.282	114.853
Egenkapital	35.080	29.307	31.301	25.379	22.241
Langfristede gældsforpligtelser	205.990	207.682	152.572	28.591	27.000
Kortfristede gældsforpligtelser	46.896	46.617	42.804	65.212	65.612
Pengestrømsopgørelse					
Driftsaktivitet	14.972	9.167	1.315	14.503	1.143
Investeringsaktivitet	-510	-78.509	-92.426	-9.871	-37.759
Finansieringsaktivitet	-1.384	57.713	94.363	-5.531	100
Pengestrøm, netto	13.077	-11.629	3.253	-899	-36.516
Samlet likviditet til rådighed	49.802	36.725	-	-	-

t.kr.	2016	2015	2014	2013	2012
Nøgletal i %					
Overskudsgrad	3,53	-1,59	3,08	4,11	6,34
Likviditetsgrad	121,77	103,37	108,62	61,77	60,92
Soliditetsgrad	12,18	10,33	13,80	21,28	19,36
Finansieringsgrad	89,23	88,22	84,68	36,19	36,54
Årselever					
Årselever ekskl. udlagt aktivitet	1.140	1.357	1.442	1.426	1.450
Årselever, idv	25	43	-	-	-
Årselever i alt	1.165	1.400	1.442	1.426	1.450
Erhvervsakademi-årselever gennemført for andre	11,3	17,0	23,0	14,3	12,0
Erhvervsuddannelses-årselever udlagt til andre	0,0	0,0	0,8	0,2	1,0

Usikkerhed om fortsat drift (going concern)

Det er ledelsens vurdering, at skolens kapitalberedskab er tilstrækkeligt, og at der ikke er usikkerhed omkring fortsat drift.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ingen væsentlig usikkerhed omkring indregning og måling.

Usædvanlige forhold

Der er ingen usædvanlige forhold.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, der væsentligt vil kunne påvirke skolens finansielle stilling.

Forventninger til det kommende år

2017 bliver et år præget af en markant nedgang i aktiviteten.

De primære årsager til nedgangen er:

- 1) De fortsatte effekter af erhvervsskolereformen
- 2) Dimensioneringsaftalen
- 3) Omlægningen af social- og sundhedsuddannelsen
- 4) Taxameterreduktioner som følge af omprioriteringsbidraget

Ad 1. De fortsatte effekter af erhvervsskolereformen

EUD-reformen har betydet, at man nu skal gennemføre et Grundforløb 2, inden man påbegynder hoveduddannelserne. Der er tale om et 20-ugers forløb på SU, og indtil videre tyder meget på, at disse 20 uger på SU afholder flere fra at påbegynde en erhvervsuddannelse. Samtidig har EUD-reformen gjort det mindre attraktivt at påbegynde et Grundforløb 1 i januar, hvorfor skolerne reelt kun optager Grundforløb 1 i august.

Ad 2. Dimensioneringsaftalen

Dimensioneringsaftalen fra august 2016 betyder en markant nedgang på såvel uddannelsen til social- og sundhedshjælper som uddannelsen til pædagogisk assistent, hvor der fra 2017 sker et markant fald i antallet af praktikpladser og dermed antal optagne elever.

Ledelsesberetning

Ad 3. Omlægningen af social- og sundhedsuddannelsen

Som sagt sker der en ændring, så hjælper- hhv. assistentuddannelsen adskilles, således at assistentuddannelsen ikke længere er en overbygning.

Selve assistentuddannelsen forlænges, så på lang sigt vil en assistentelev generere større taxameterindtægter over hele uddannelsen. På kort sigt vil skolen - på trods af uændret eller svagt stigende optag på assistentuddannelsen - dog realisere en aktivitetsnedgang i 2017, da assistenterne starter med forholdsvis lange praktikforløb, så skolen kun genererer begrænsede indtægter på assistentuddannelsen i 2017.

Ad 4. Taxameterreduktioner som følge af omprioriteringsbidraget

Det meget omtalte omprioriteringsbidrag, der betyder, at skolernes taxameterindtægter reduceres med 2 % årligt, slår fuldt igennem i 2017. I 2016 blev omprioriteringsbidraget neutraliseret i form af puljemidler, men der foretages ingen neutralisering i 2017, hvorfor skolen reelt rammes af en nedgang på 4 % i 2017.

Konsekvensen af disse udfordringer er, at der for 2017 budgetteres med en nedgang i indtægterne på næsten 20 %. Der budgetteres med en omsætning på 107,9 mio. kr., hvor skolen i 2016 realiserede en omsætning på 135,8 mio. kr.

Som en konsekvens af den budgetterede nedgang i aktiviteten budgetteres der for 2017 med en reduktion i antallet af årsværk.

Der budgetteres med et lønforbrug på 78,8 mio. kr., hvilket er 9,7 mio. kr. mindre end i 2016. En reduktion svarende til 20 årsværk.

I forhold til den forventede nedgang i indtægterne, er der tale om en forholdsvis tilbageholdende tilgang til bemandingsreduktionerne. Dette hænger sammen med bestyrelsens strategiske beslutning om at foretage investeringer inden for området rekruttering, forskning og udvikling. Derfor vil nogle af skolens kompetencer blive anvendt til udvikling inden for disse områder.

Ud over besparelser på lønomkostningerne betyder den forventede indtægtsnedgang også, at der skal findes besparelser på de øvrige omkostningsområder.

Samlet set budgetteres der med 990 årselever i 2017. Der budgetteres med et underskud på 4,8 mio. kr. På den ordinære drift budgetteres med et underskud på 2,3 mio. kr., mens 2,5 mio. kr. omfatter investeringer i områderne rekruttering, forskning og udvikling.

Målrapportering

Det overordnede politiske mål

Skolen har en del elever, som er udfordrede i forhold til at tage en uddannelse - med faglige, personlige og psykosociale problemer af forskellig art. Skolen har sat ind på en række områder for at fremme disse elevers muligheder for at gennemføre en uddannelse.

En stor del af disse elever findes på grundforløbene - såvel grundforløb 1 som grundforløb 2 - hvorfor der på disse uddannelser arbejdes og eksperimenteres med to-lærer modeller, så der i endnu højere grad kan arbejdes relationelt med denne type elever, der ofte har svært ved traditionel klasseundervisning med én underviser til et helt hold.

Desuden har skolerne de seneste år intensiveret og systemiseret arbejdet med tildeling af studiestøtte i forhold til elever med særlige behov, ligesom der afholdes studie- og lektiecafé for eleverne. Aarhus-skolen tilbyder desuden forberedende voksenundervisning (FVU) i dansk og matematik for elever, der gerne vil være bedre til at læse, skrive og regne. Skolen har desuden frivillige mentorer, som kan give enkeltelever hjælp til lektier og råd om andre forhold i elevernes dagligdag.

Generelt har skolerne og underviserne meget fokus på fravær. Elever med en vis mængde fravær kommer til samtale hos kontaktlæreren, og der laves aftaler for det videre forløb.

Endelig deltager skolerne i lokale samarbejdsfora med repræsentanter fra kommune og aftagerinstitutioner, hvor opfølgningen på 95 % målsætningen er et gennemgående tema.

De følgende tabeller viser tilgang og antal årselever for grundforløb hhv. hovedforløb for årene 2013/16.

Grundforløb

Antal	2012	2013	2014	2015	2016
Tilgang GF 1					122
Tilgang GF 2 SOSU					376
Tilgang GF 2 PA					311
Tilgang GF i alt	540	538	567	674	809
Årselever	2012	2013	2014	2015	2016
Årselever GF 1					53
Årselever GF 2 Sosu					192
Årselever GF 2 PA					139
Årselever GF i alt	369	366	367	417	384

Hovedforløb

Antal	2012	2013	2014	2015	2016
Tilgang Social- og sundhedshjælper					351
Tilgang Social- og sundhedsassistent					362
Tilgang pædagogisk assistent					149
Tilgang hovedforløb i alt	1280	1.215	1.264	1.105	862
Årselever	2012	2013	2014	2015	2016
Årselever Social- og sundhedshjælper					161
Årselever Social- og sundhedsassistent					251
Årselever pædagogisk assistent					163
Årselever hovedforløb i alt	833	806	789	744	575

Målrapportering

Anden aktivitet

Årselever	2012	2013	2014	2015	2016
AMU	105,6	106,3	109,6	88,5	130,7
Åben uddannelse	25,3	21,1	34,8	55,0	3,0
Anden aktivitet	52,0	55,0	52,0	42,0	0,0

Aktivitet udført for andre institutioner

Årselever	2012	2013	2014	2015	2016
Erhvervsuddannelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Erhvervsakademier	14,3	23,0	17,3	11,3	10,8
AMU-uddannelser	1,7	0,0	0,0	0,0	1,2

Aktivitet udlagt til andre institutioner

Årselever	2012	2013	2014	2015	2016
Erhvervsuddannelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
AMU-uddannelser	1,2	1,2	0,2	1,5	0,3

Antal indgåede og afbrudte uddannelsesaftaler

Antal	2012	2013	2014	2015	2016
Indgåede aftaler	1.335	1.314	1.289	955	1.018
Afbrudte aftaler	451	433	425	311	244

Antal elever med uddannelsesaftaler ultimo året

Antal	2012	2013	2014	2015	2016
Elever m. uddannelsesaftale ultimo året	1.369	1.348	1.290	1.416	1.171

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsrapporten for SOSU Østjylland for 2016 er udarbejdet i overensstemmelse med de regnskabsregler og principper som fremgår af Finansministeriets bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen (Regnskabsbekendtgørelsen), Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning (www.oav.dk) og Styrelsen for Undervisning og Kvalitets paradigme for årsrapporten 2015 med tilhørende vejledning.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

SOSU Østjylland er skabt ved en fusion 1. januar 2016, alle sammenligningstal er tilpasset

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Institutionen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Institutionen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost i det efterfølgende.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb, der forfalder ved udløb. Herved fordeles kurstab og -gevinst over løbetiden.

Ved indregning og måling tages der hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

Taxametertilskud indregnes som udgangspunkt i resultatopgørelsen på modtagelsestidspunktet. Bygningstaxameter og fællesudgiftstilskud indregnes dog forskudt, da disse tilskud beregnes ud fra tidligere års aktivitetsniveau. Kvartalsvise forudbetalinger af taxametertilskud vedrørende det kommende finansår, optages i balancen som en kortfristet gældspost og indtægtsføres i det finansår tilskuddene vedrører.

Øvrige indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Afgørelsen af om indtægter anses som indtjent, baseres på følgende kriterier:

- ▶ der foreligger en forpligtende salgsaftale
- ▶ salgsprisen er fastlagt
- ▶ levering har fundet sted inden regnskabsårets udløb
- ▶ indbetalingen er modtaget, eller kan med rimelig sikkerhed forventes modtaget

I resultatopgørelsen indregnes alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Segmentoplysninger

I de særlige specifikationer gives resultatoplysninger på følgende segmenter:

- ▶ Indtægtsdækket virksomhed - IDV

Poster, som fordeles både ved direkte og indirekte opgørelse, omfatter omkostninger i alt. De poster, som fordeles ved indirekte opgørelse, sker ud fra fordelingsnøgler fastlagt ud fra årselevtallet eller skøn på de enkelte segmenter.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta er i årets løb omregnet til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balance-dagen, omregnes til balancedagens kurs. Forskelle mellem balancedagens kurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Resultatopgørelsen

Omsætning

Omsætning indregnes i resultatopgørelsen, hvis de generelle kriterier er opfyldt, herunder at levering og risikoovergang har fundet sted inden regnskabsårets udgang, at beløbet kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Der foretages fuld periodisering af tilskud, jf. dog afsnittet "Generelt om indregning og måling".

Omkostninger

Omkostninger omfatter de omkostninger, der er medgået til at opnå årets omsætning, herunder løn og gager, øvrige driftsomkostninger samt afskrivninger mv. på anlægsaktiver. Omkostningerne er opdelt på områderne:

- ▶ Undervisningens gennemførelse
- ▶ Markedsføring
- ▶ Ledelse og administration
- ▶ Bygningsdrift
- ▶ Aktiviteter med særligt tilskud

Fordelingsnøgler

Indirekte omkostninger, altså omkostninger, der ikke direkte er knyttet til specifikke formål under ovenstående 5 områder, fordeles med en fordelingsnøgle baseret på årselever.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, finansielle omkostninger, kursregulering på værdipapirer samt amortisering af realkreditlån.

KOPI

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Balancen

Immaterielle og materielle anlægsaktiver

Immaterielle og materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egne fremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører. Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen over fremstillingsperioden.

Tilskud og donationer til materielle anlægsaktiver indregnes efter bruttometoden. Aktivets kostpris indregnes under materielle anlægsaktiver, mens de modtagende tilskud indregnes under langfristede forpligtelser og indtægtsføres over aktivets løbetid.

Afskrivningsgrundlaget, som opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	50 år
It-udstyr	3 år
Inventar	5 år
Andet udstyr og maskiner	5-20 år

På bygninger anvendes en scrapværdi på maksimal 50 %

For anlægsaktiver anskaffet før 1. januar 2011 anvendes den hidtidige fastsatte afskrivningsprofil indtil aktiverne er afskrevet eller udgået:

Inventar og andet udstyr	5-10 år
--------------------------	---------

Aktiver med en anskaffessum på under 50.000 kr. ekskl. moms omkostningsføres i anskaffelsesåret.

Tab ved salg af anlægsaktiver indregnes i resultatopgørelsen under de enkelte omkostningsgrupper. Gevinst ved salg af anlægsaktiver indregnes i resultatopgørelsen under andre indtægter.

Finansielle anlægsaktiver

Finansielle anlægsaktiver består af deposita som måles til kostpris og finansielle instrumenter med positiv værdi måles til dagsværdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket her svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Nedskrivninger til tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender samt for tilgodehavender fra salg tillige med en generel nedskrivning baseret på Institutionens erfaringer fra tidligere år.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter forudbetalte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår. Årsregnskab 1. januar - 31. december.

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Værdipapirer

Værdipapirer, der omfatter børsnoterede obligationer, måles til kursværdien på balancedagen.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger under omsætningsaktiver.

Finansielle gældsforpligtelser

For fastforrentede lån, som realkreditlån og lån hos kreditinstitutter indregnes ved lånoptagelsen med det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi (kurstabet) indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Finansielle instrumenter

Den negative dagsværdi af finansielle instrumenter indregnes i tilknytning til posten "Realkreditgæld" under langfristet gæld. En eventuel positiv dagsværdi af finansielle instrumenter indregnes under posten "Finansielle instrumenter" under finansielle anlægsaktiver.

Et realiseret tab/en realiseret gevinst ved indfrielse af et finansielt instrument omkostningsføres/indtægtsføres i resultatopgørelsen, men kan eventuelt amortiseres over det nye låns løbetid, hvis der er tale om en reel låneomlægning af sammenlignelige lån.

Periodeafgrænsningsposter, passiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i efterfølgende regnskabsår.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser Institutionens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt Institutionens likvider ved årets begyndelse og afslutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktiviteten opgøres som resultatet reguleret for ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger, hensættelser samt ændring i driftskapitalen, renteindbetalinger og -udbetalinger samt betalt vedrørende ekstraordinære poster. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver minus kortfristede gældsforpligtelser eksklusiv de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger samt værdipapirer under omsætningsaktiver.

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Forklaring af nøgletal

Overskudsgrad

$$\frac{\text{Driftsresultat før ekstraordinære poster} \times 100}{\text{Omsætningen}}$$

Likviditetsgrad

$$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristet gæld}}$$

Soliditetsgrad

$$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$$

Finansieringsgrad

$$\frac{\text{Langfristet gæld} \times 100}{\text{Materielle anlægsaktiver}}$$

Årselever

Gennemsnitligt antal årselever inkl. kort- og deltidslever omregnet til årselever. En årselev modtager 40 ugers fuldtidsundervisning.

Årsværk

Gennemsnitligt antal heltidsansatte medarbejdere inkl. deltidsansatte omregnet til heltidsansatte.

KOPI

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Resultatopgørelse

Note	2016	2015
kr.		
Omsætning		
1 Statstilskud	121.374.355	133.391.816
2 Deltagerbetaling og andre indtægter	12.407.464	17.614.040
Omsætning i alt	133.781.819	151.005.856
Omkostninger		
3 Undervisningens gennemførelse	-86.640.507	-98.958.896
4 Markedsføring	-1.290.783	-1.750.660
5 Ledelse og administration	-16.743.264	-15.902.056
6 Bygningsdrift	-10.832.481	-23.406.724
7 Aktiviteter med særlige tilskud	-7.776.401	-10.662.162
Omkostninger i alt	-123.283.436	-150.680.498
Resultat før finansielle poster	10.498.383	325.358
8 Finansielle indtægter	819.558	467.279
9 Finansielle omkostninger	-6.599.453	-3.197.598
Årets resultat	4.718.488	-2.404.961

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	2016	2015
kr.		
AKTIVER		
Anlægsaktiver		
10 Immaterielle anlægsaktiver		
It	104.167	187.500
	<u>104.167</u>	<u>187.500</u>
11 Materielle anlægsaktiver		
Grunde og bygninger	215.564.113	217.656.303
Udstyr og inventar	9.312.246	13.009.623
	<u>224.876.359</u>	<u>230.665.926</u>
Finansielle anlægsaktiver		
12 Finansielle instrumenter	5.879.043	4.564.050
	<u>5.879.043</u>	<u>4.564.050</u>
Anlægsaktiver i alt	<u>230.859.569</u>	<u>235.417.476</u>
Omsætningsaktiver		
Tilgodehavender		
Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser	2.697.941	3.614.619
Mellemregning med Undervisningsministeriet	0	3.658.680
Andre tilgodehavender	2.747.275	3.497.745
Periodeafgrænsningsposter	132.696	692.825
	<u>5.577.912</u>	<u>11.463.869</u>
Værdipapirer	<u>13.891.081</u>	<u>14.348.805</u>
Likvide beholdninger	<u>37.636.883</u>	<u>22.376.567</u>
Omsætningsaktiver i alt	<u>57.105.876</u>	<u>48.189.241</u>
AKTIVER I ALT	<u><u>287.965.445</u></u>	<u><u>283.606.717</u></u>

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	2016	2015
kr.		
PASSIVER		
Egenkapital		
Egenkapital pr. 1/1 2007	-3.243.566	-3.243.566
13 Egenkapital i øvrigt	38.323.546	32.550.658
Egenkapital i alt	35.079.980	29.307.092
Langfristede gældsforpligtelser		
14 Realkreditgæld	158.297.618	160.310.336
15 Anden langfristetgæld, etableringstilskud	46.416.651	47.372.054
16 Anden langfristetgæld, finansielle instrumenter	1.275.611	0
	205.989.880	207.682.390
Kortfristede gældsforpligtelser		
14 Kortfristet del af langfristet gæld	2.390.728	2.225.947
Gæld til pengeinstitutter	1.725.676	0
Skyldig løn	2.063.727	1.403.884
Feriepengeforpligtelser	11.329.279	13.126.356
Mellemregning med Undervisningsministeriet	2.924	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser	6.238.498	7.543.219
Anden gæld	4.660.695	4.442.362
Periodeafgrænsningsposter	18.484.058	17.875.467
	46.895.585	46.617.235
Gældsforpligtelser i alt	252.885.465	254.299.625
PASSIVER I ALT	287.965.445	283.606.717

17 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

18 Andre forpligtelser

I Usikkerhed om fortsat drift

II Usikkerhed ved indregning og måling

III Usædvanlige forhold

IV Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Pengestrømsopgørelse

kr.	2016	2015
Årets resultat	4.718.488	-2.404.962
Reguleringer vedrørende ikke kontante poster:		
Af- og nedskrivninger	6.383.360	5.988.761
Tab ved afgang af anlægsaktiver	0	37.431
Avance ved salg af anlægsaktiver	0	-150.000
Ændring i etableringstilskud	-955.403	-398.084
Tilbageførsel af renteloftaftale	551.506	551.507
Tilbageførsel af amortiseringsomkostninger ved indfrielse	2.787.182	0
Ændring i driftskapital		
Ændring i tilgodehavender	5.885.957	6.301.753
Ændring i kortfristet gæld	-1.612.107	-759.136
Pengestrømme fra driftsaktivitet	17.758.983	9.167.270
Køb af materielle anlægsaktiver	-510.460	-82.253.345
Salg af materielle anlægsaktiver	0	150.000
Ændring i finansielle anlægsaktiver	0	3.593.957
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	-510.460	-78.509.388
Optagelse af lån	55.311.074	59.292.347
Indfrielse af lån	-57.036.750	0
Tilbagebetaling af gældsforpligtelser	-2.445.931	-1.579.680
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-4.171.607	57.712.667
Ændring i likvider	13.076.916	-11.629.451
Likvider og værdipapirer 1. januar	36.725.372	48.354.823
Likvider og værdipapirer 31. december	49.802.288	36.725.372

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

I Usikkerhed om fortsat drift

Det er ledelsens vurdering, at skolens kapitalberedskab er tilstrækkeligt, og at der ikke er usikkerhed omkring fortsat drift.

II Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ingen væsentlig usikkerhed omkring indregning og måling

III Usædvanlige forhold

Der er ingen usædvanlige forhold

IV Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, der væsentligt vil kunne påvirke skolens finansielle stilling.

KOPI

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

	2016	2015
kr.		
1 Statstilskud		
Undervisningstaxameter	80.286.492	97.739.610
Fællesudgiftstilskud	18.713.433	16.771.781
Bygningstaxameter	16.362.083	16.134.850
Øvrige driftsindtægter	-1.033.312	2.268.056
Særlige tilskud	7.045.659	477.519
	<u>121.374.355</u>	<u>133.391.816</u>
2 Deltagerbetaling og andre indtægter		
Deltagerbetalinger, uddannelser	5.420.341	5.598.581
Anden ekstern rekvirentbetaling	1.640.582	4.420.578
Andre indtægter	5.346.541	7.594.881
	<u>12.407.464</u>	<u>17.614.040</u>
3 Undervisningens gennemførelse		
Løn og lønafhengige omkostninger	69.374.207	78.900.218
Afskrivninger	3.179.211	3.435.493
Øvrige omkostninger	14.087.089	16.623.185
	<u>86.640.507</u>	<u>98.958.896</u>
4 Markedsføring		
Løn og lønafhengige omkostninger	337.495	261.016
Øvrige omkostninger	953.288	1.489.644
	<u>1.290.783</u>	<u>1.750.660</u>

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

	2016	2015
kr.		
5 Ledelse og administration		
Løn og lønafhengige omkostninger	11.346.168	10.590.152
Afskrivninger	85.341	291.792
Øvrige omkostninger	5.311.755	5.020.112
	<u>16.743.264</u>	<u>15.902.056</u>
6 Bygningsdrift		
Løn og lønafhengige omkostninger	2.657.545	2.848.474
Afskrivninger	1.898.959	1.863.392
Øvrige omkostninger	6.275.977	18.694.858
	<u>10.832.481</u>	<u>23.406.724</u>
7 Aktiviteter med særlige tilskud		
Løn og lønafhengige omkostninger	4.842.032	6.182.581
Øvrige omkostninger	2.934.369	4.479.581
	<u>7.776.401</u>	<u>10.662.162</u>
8 Finansielle indtægter		
Renteindtægter og andre finansielle indtægter	819.558	467.279
	<u>819.558</u>	<u>467.279</u>
9 Finansielle omkostninger		
Renter- og andre finansielle omkostninger	6.599.453	3.197.598
	<u>6.599.453</u>	<u>3.197.598</u>

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

kr.

10 Immaterielle anlægsaktiver

Kostpris 1. januar	250.000
Kostpris 31. december	250.000
Akk. afskrivninger 1. januar	62.500
Årets afskrivninger	83.333
Akk. afskrivninger 31. december	145.833
Regnskabsmæssig værdi 31. december	104.167

11 Materielle anlægsaktiver

	Grunde og bygninger	Udstyr og Inventar
Kostpris 1. januar	220.432.799	30.963.782
Tilgang i årets løb	179.901	330.559
Kostpris 31. december	220.612.700	31.294.341
Akk. afskrivninger 1. januar	2.776.496	17.954.159
Årets afskrivninger	2.272.091	4.027.936
Akk. afskrivninger 31. december	5.048.587	21.982.095
Regnskabsmæssig værdi 31. december	215.564.113	9.312.246

Kontantvurdering af grunde og bygninger pr. 31. december 2016 udgør 171.500.000 kr.

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

	2016	2015
kr.		
12 Finansielle instrumenter		
Markedsværdi rentecap, 3,5 %, udløb 2024/2033	1.030.569	-79.093
Forudbetaling rentecap, periodiseres over rentecapens løbetid	4.848.474	5.399.980
Saldo 31. december	5.879.043	5.320.887
13 Egenkapital i øvrigt		
Saldo pr. 1. januar	32.550.658	34.590.930
Årets resultat	4.718.488	-2.404.961
Regulering af markedsværdi af renteswap	1.054.400	364.689
Saldo 31. december	38.323.546	32.550.658
14 Realkreditgæld		
Nykredit, obligationslån	0	54.249.567
Nykredit, var. obligations lån, 2034	22.712.610	22.695.978
Nykredit, var. obligations lån, 2044	25.705.678	26.607.737
Nykredit, var. obligations lån, 2044	30.475.892	31.545.253
Nykredit, obligationslån 2,5 %, 2047	55.311.074	0
Nykredit, var. obligations lån, 2041	12.508.092	12.999.236
Nykredit, var. obligations lån, 2040	13.975.000	13.975.000
	160.688.346	162.072.771
Afdrag, der forfalder inden 1 år	2.390.728	2.225.947
Afdrag, der forfalder mellem 1 og 5 år	9.462.571	9.028.240
Afdrag, der forfalder efter 5 år	148.835.047	150.818.584
	160.688.346	162.072.771

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

	2016	2015
kr.		
15 Anden langfristetgæld, etableringstilskud		
Donationer	46.416.651	47.372.054
	<u>46.416.651</u>	<u>47.372.054</u>
16 Anden langfristetgæld, finansielle instrumenter		
Markedsværdi rentecap 4,5% udløb 2020/2030	1.275.611	1.220.349
	<u>1.275.611</u>	<u>1.220.349</u>

17 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bogført gæld til realkreditinstitutter 160.688.346 kr., er der givet pant i grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2015 udgør 215.564.113 kr.

18 Andre forpligtelser

Lejeforpligtelser

Skolen har indgået en huslejeforpligtelse vedrørende ejendommen i Skanderborg. Forpligtelsen udgør 499 t.kr. i uopsigeligheds perioden på 7 måneder.

Eventualforpligtelse

Et provenu fra salg af institutionens ejendom i Silkeborg, erhvervet fra Staten v/Undervisningsministeriet den 1/1 2011 inden for 10 år, skal tilbagebetales til Undervisningsministeriet med 50% af proventet, efter modregning af modsvarende nyinvesteringer såsom nybyggeri mv.

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Særlige specifikationer

kr.

Udlagte aktiviteter

Videresendte tilskud m.v. vedrørende aktiviteter
udlagt til andre

2016 2015

0 0

Modtagne tilskud m.v. vedrørende aktiviteter
gennemført for andre

2.511.835 2.135.923

Personaleomkostninger

Lønninger

78.900.413 87.301.836

Pensioner

8.170.472 9.807.115

Andre omkostninger til social sikring

1.486.562 1.673.490

88.557.447 98.782.441

Personaleårsværk

Antal årsværk inkl. ansatte på sociale vilkår

183,7 206,9

Andel i procent ansat på sociale vilkår

3,7 3,7

Honorar til bestyrelsesvalgt revisor

Honorar for lovpligtig revision

292.400 314.900

Honorar for andre ydelser end revision

103.500 121.818

Honorar i alt

395.900 436.718

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Særlige specifikationer

	2016	2015	2014	2013	I alt
kr.					
Indtægtsdækket virksomhed					
Indtægter	2.701.043	4.677.819	4.530.660	4.156.414	16.065.936
Direkte og indirekte lønomkostninger	-1.469.529	-2.892.956	-3.166.065	-2.191.001	-9.719.551
Andre direkte og indirekte omkostninger	-1.396.742	-1.613.751	-1.116.616	-534.476	-4.661.585
Resultat	<u>-165.228</u>	<u>171.112</u>	<u>247.979</u>	<u>1.430.937</u>	<u>1.684.800</u>
Egenkapital på IDV-aktiviteter	<u>3.733.814</u>				